

Rimfeen

Lektion 6

Ikke-Lydrette rimord med én stavelse og én-to konsonanter i forlyd (/ot/, /ej/, /em/, /øje/)

Teksten i *kursiv* læses højt for eleverne.

Teksten flankeret af den farvede stribe er emne til samtale med eleverne.

Forberedelse

- RF6 Nøgleord A3: print og laminér.
- RF6 Fællesøvelse A3: Print og laminér. Klip rimdelskortene ud.
- RF6 Fordybelse1 A3: print et eksemplar til hver elev.
- RF6 Øvesætning A3: print.
- Medbring en saks til hver elev til Fordybelse 1.
- Medbring farveblyanter eller farver til eleverne (blå, pink og grøn)

Inddrag både vokalstrategien (Lydmesteren) og vokalglidningsstrategien (Vokaldetektiven) i lektionen, hvis eleverne har trænet disse strategier. Dvs. at i afkodning af ord med én eller flere konsonanter i forlyd, så læses rimdelen først; *-ind*. Lyder *i* i *-ind* som *film* eller *fisk*? Når dette er afklaret og rimdelen er læst/stavet, sættes konsonanten lige før rimdelen på; *pind* og endelig kobles den første konsonant på; *spind*.

Noter fra forrige lektion

Tag udgangspunkt i noterne fra sidste lektion, og sæt sammen med eleverne ord på, hvad øvelserne i sidste lektion omhandlede.

Narrativ

Hvis dette er første lektion eleverne har med Rimfeen, så start med at læse introduktionsnarrativet til Rimfeen højt. Dette finder du i dokumentet 'Introduktionsnarrativer'.

Hvis det er første lektion eleverne har med hele undervisningsforløbet, så læses desuden introduktionsnarrativet til undervisningsforløbet højt allerførst. Dette finder du også i dokumentet 'Introduktionsnarrativer'.

Introduktionsnarrativ

Rimfeen har været på en lang og hård rejse. Men hun har øvet sig hele vejen, og hun kan mærke, at hun er blevet meget bedre end da hun startede.

Hun er nu kommet hele vejen ind til midten af skoven, og oppe fra trætoppene ser hun en stor forsamling af krøllede monstre, der ligger i en lysning lige midt i skoven. Hun sætter sig stille på en gren og kigger roligt på dem. De er alle trætte, fordi Rimfeen har været vedholdende, og er blevet ved med at kæmpe for at give skoven farve. For hvert blad Rimfeen har farvet, er hun blevet lidt stærkere og lidt bedre til at male. Og nu virker ordmonstrene ikke så skræmmende længere.

Hun flyver ned blandt dem, og bruger sin gyldne pensel fra den mørke hule til at male dem om, én for én....

Læsefaglig introduktion

Vi skal i dag hjælpe Rimfeen en sidste gang med at farve ordmonstrene i glade og venlige farver. Men selvom de virker trætte og er parate til at give op, så har ordmonstrene en sidste udfordring, som Rimfeen skal klare.

Ordmonstrene har nemlig lavet små kort med alle rimdelene, vi har arbejdet med sammen med Rimfeen.

Materiale:

- RF6 Nøgleord

RF6 Nøgleord placeres på bordet.

Gennemgå eksempler på rimdele og ord:

Hvis vi sætter t- foran /ot/, hvad siger det? (Vis billedet af en tot) → vokalglidning

Hvis vi sætter d- foran /ej/, hvad siger det? (Vis billedet af dej) → vokalglidning

Hvis vi sætter f- foran /em/, hvad siger det? (vis billedet af fem) → vokalglidning

Hvis vi sætter k- foran /øje/, hvad siger det? (vis billedet af køje) → opmærksom på e-lyden til sidst i ordet

Ordmonstrene vil have Rimfeen til at finde ord, der rimer på alle de rimdele, der er blevet arbejdet med. Rimfeen har arbejdet hårdt på at farvelægge Ordskoven og føler sig helt træt ved denne sidste opgave. Hun vil derfor meget gerne have, at I vil hjælpe hende med at løse opgaven. Ordmonstrene lover, at de vil lade sig farve med den gyldne pensel, hvis der til hver rimdel kan findes 3 ord.

Rimfeen kan ikke løse opgaven alene. Hun har brug for jeres hjælp! Jeg håber, at I er klar til at hjælpe hende med at rime!

Skal vi komme i gang?

Fællesøvelse

Materiale:

- RF6 Fællesøvelse

Hver elev får et rimdelskort. Er der mere end 4 elever kan der printes flere rimdelskort.

Eleverne går rundt mellem hinanden og laver den type øvelse, der kaldes "jeg har, hvem har".

Elev A er Rimfeen, der går rundt mellem de andre elever, der er ordmonstre.

Elev A siger rimdelen på sit kort, og en af de andre elever (elev B) siger et ord med denne rimdel.

Elev A går hen til elev B. Elev B får nu chancen for at sige yderligere 2 ord med samme rimdel.

Kan elev B sige yderligere to ord, så farver elev A ordmonstret med den gyldne pensel, ved at køre hånden ned over ansigtet på elev B. Elev B bliver nu Rimfeen.

Elev B siger rimdelen på sit kort, og en af de andre elever siger et ord med denne rimdel.

Kan elev B ikke sige yderligere to ord, så siger en af de andre elever et ord med denne rimdel.

Elev A går hen til den anden elev (elev C). Elev C får nu chancen for at sige yderligere 2 ord med samme rimdel.

Sådan fortsættes indtil alle elever er malet om fra ordmonstre til Rimfeer.

Afslutning på øvelsen:

I er nu allesammen blevet til Rimfeer! Og selvom I, ligesom Rimfeen, ikke er perfekte, så kan I løse alle opgaver hvis I bliver ved at øve jer, og holder fokus på opgaven!

Fordybelse 1

Hver elev får et eksemplar af RF6 Fordybelse1.

Materiale:

- RF6 Fordybelse1

Eleverne læser en rimdel, og finder billedet der matcher. Eleverne streger rimdelen over og skriver nøgleordet under billedet.

Herefter farves cirklen ved de billeder som indeholder ikke-lydrette nøgleord.

Fortsæt indtil alle rimdele er streget over.

Klip billederne på bankopladen ud.

Fordybelse 2

Eleverne har deres udklippede nøgleordsbilleder fra Fordybelse 1 foran sig.

Underviseren siger et af nedenstående opgaveord.

Eleverne finder det matchende nøgleordsbillede og lægger til side.

Fortsæt indtil et passende antal ord er gennemgået.

Opgaveord:

ned find fej sank lem tår nyd hink hank bøje kold bur vind
syr fyg vold vej bær lød zink hang sær vig bag bind sund
døje tank gled svig blind blink drej styr svær drøje stank stem blød
knag skur plej flot krig stryg trold klem spår sved stink slot fryd
plag stig smug pløje skind grund snold snot klang slank grej klink trøje
hjem

Refleksion

I fællesskab reflekteres der over, hvad der er blevet arbejdet med i dagens lektion. Lav evt. en "bordet rundt", hvor alle skal sætte ord på, hvad de har lært/fået med sig fra dagens undervisning.

Fokus: Nogle rimdele er ikke lydrette, så der har vi brug for vores viden om vokalglibning, og når vi gør det, så kan vi læse og skrive andre ord med samme rimdel.

Hjælpesætninger til refleksion:

- Hvordan kan vi bruge Rimfeens og Vokaldetektivens strategier sammen?
- Hvad gør du, når du skal læse et ord, du ikke kender?
- Hvad gør du, når du skal stave et ord, du ikke kender?

Øvesætning

Som afslutning på lektionen læser underviseren sammen med eleverne en kort tekst, hvor en eller flere af Ordheltenes strategier kan benyttes. Ordene markeret med pink er der arbejdet med i denne lektion:

Materiale:

- RF6 Øvesætning

En **kold vind** blæste. Rimfeen fangede en **sær trolde** bag et **skur**. Den var **svær** at holde **styr** på, men uden **vold hang** hun den op i et **bur**. "**Nyd** en **tår** saft – den er **sund**." sagde hun. "**Vig** bort og **bind** mig op!" svarede trolden, "Jeg kan ikke **doje** dine **drøje** bær. Jeg vil have et **flot slot** lavet af **snot** og en **stank** af **sved**!". "Jeg **spår** du får en **blød trøje**, i stedet for et **slot**. Så **plag** mig ikke, men **plej** dit **skind** – nok er jeg **slank** men ikke **blind**, så kan nemt gi' dig bank."

Øvesætning refleksion

Underviseren og eleverne taler om hvilke(n) strategi(er) de brugte til at læse øvesætningen, og farvelægger de ord, hvor de har brugt en af Ordheltenes strategier (blå for Lydmesteren, pink for Rimfeen og grøn for Vokaldetektiven).

Der kan tages udgangspunkt i følgende spørgsmål:

- Hvilke små ord genkendte du med det samme?
- I hvilke ord fandt du vokalen først?
- Hvilke ord læste du i stavelser?
- I hvilke ord genkendte du rimdele?
- I hvilke ord afprøvede du forskellige vokallyde?

Muligt ekstraarbejde

I det digitale læremiddel Ordheltenes kan eleverne træne Mission J4, som indeholder ikke-lydrette rimdele i ord med en-to stavelse og en-to konsonanter i forlyd med rimdelene /ot/, /ej/, /em/.